

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

14 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte - Petru Ursache,
judecătorii - Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,
examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Cahul, Cebotari Vitali prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 19 ianuarie 2017, în cauza penală în privința lui

Iovciu Nicolai

Termenul de examinare a cauzei:

instanța de fond: 23.03.2015 - 30.06.2015;

instanța de apel: 03.11.2016 - 19.01.2017;

instanța de recurs: 04.04.2017 - 14.06.2017.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat din 30 iunie 2015, Iovciu N. a fost condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 1 an, iar în temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, la 06.05.2013, în jurul orei 22⁰⁰, Iovciu N. conducând automobilul de marca/model "Volkswagen Jetta", cu n/î GE AN 059, în partea de nord a mun. Comrat, pe str. Lenin, a ieșit de pe un teritoriu adiacent a drumului în direcția sud, încalcând prevederile pct. 39 alin. (1) și (2) a Regulamentului circulației rutiere, a ieșit pe banda de deplasare contrasens, unde s-a produs tamponarea cu scuterul de model "Honda", condus de Petcov O., care se deplasa în direcția sud a mun. Comrat.

În urma accidentului, lui Petcov O. i-au fost cauzate vătămări corporale medii.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri avocații Cazmalî Vl. și Cimpoș Vl. în numele inculpatului, care au solicitat casarea acestei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii imputate.

În motivarea apelurilor declarate avocații au invocat că, prima instanță a constatat că partea vătămată, până la tamponare cu automobilul de marca/model

"Volkswagen Jetta" se deplasa cu scuterul de model "Honda", cu lumina aprinsă, astfel, instanța de fond a concluzionat că inculpatul urma să cedeze trecerea vehiculelor care circulă pe acest drum și a încălcat prevederile pct. 39 RCR, fapt dedus din declarațiile părții vătămate și martorului Cara I.

Divergențele din declarațiile martorului Cara I. au fost apreciate de instanță ca fiind ne semnificative, care nu influențează asupra veridicității acestora. Astfel, în cadrul ședinței de judecată în instanței de fond Cara I. a declarat că *„(...) nu poate spune cu certitudine în ce anume s-a tamponat scuterul, el doar a auzit zgomotul de tamponare, el nu a văzut dacă din contrasens pe banda sa a ieșit vre-un automobil”*, respectiv, momentul tamponării martorul în cauză nu l-a văzut, iar în cadrul urmăririi penale la 20.05.2013, a declarat că, *„(...) ulterior depășirii motocicletă a mers 100 metri și s-a tamponat cu automobilul care a ieșit de pe un drum adiacent pe partea dreaptă a benzii de circulație, el foarte bine a văzut momentul tamponării scuterului și automobilului. Până la tamponare el a văzut 2 lanterne de gabarit a automobilului care a ieșit pe banda de circulație din partea dreaptă și în acel moment a avut loc tamponarea”*.

De asemenea, nu au fost înlăturate divergențele apărute între declarațiile inculpatului și martorului Cara I., deoarece ultimul nu a văzut momentul tamponării, precum și divergențele dintre declarațiile inculpatului și părții vătămate, privind existența luminii la scuter în momentul deplasării. Totalitatea divergențelor existente trezesc dubii cu privire la veridicitatea declarațiilor lui Petcov O. și Cara I.

Prima instanță a acționat contrar prevederilor art. 389 alin. (2) Cod de procedură penală.

Petcov O. are un stagiul de conducere a automobilului de 8 ani, la momentul accidentului la 06.05.2013 a atins vârsta de 20 ani, conduce scuterul de la vârsta de 12 ani, necătând la aceasta, ultimul nu a fost în imposibilitate de a numi aproximativ distanța razei de lumină a mijlocului de transport pe care-l conducea. Din cele menționate rezultă, că mijlocul de transport nu dispunea de lumină, în acest sens fiind reținute declarațiile inculpatului precum că automobilul său, pe timp de noapte, în lipsa iluminării stradale artificiale, a fost tamponat de Petcov O., care se deplasa cu scuterul fără iluminare. Declarațiile martorilor Xenofontova V., Iovciu O., Furtuna D. și a inculpatului au fost apreciate critic de către instanță, necătând la faptul că acestea coroborează între ele și nu contravin proceselor-verbale de cercetare la fața locului și de examinare a scuterului, în partea lipsei cioburilor de la faruri.

Prima instanță neîntemeiat a reținut în calitate de probă experimentul din 23.05.2014, or, acesta a fost efectuat în alte condiții decât a avut loc accidentul în cauză.

Partea vătămată a încălcat prevederile pct. 9, 10 lit. a), 11 lit. c), 45 lit. b), c) a RCR.

3.1. În cadrul ședinței de judecată în instanța de apel inculpatul a înaintat în scris cerere prin care a solicitat aplicarea actului de amnistie și încetarea procesului penal în privința sa.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 19 ianuarie 2017, au fost admise apelurile declarate, fiind dispusă casarea totală a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit căreia, procesul penal în privința lui Iovciu N. a fost încetat în baza art. 1, 2 a Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29.07.2016.

5. Instanța de apel a reținut că, la 09.09.2016 au intrat în vigoare prevederile Legii nr. 210 din 29.06.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

La 19.01.2017, inculpatul a depus cerere cu privire la aplicarea amnistiei, solicitând încetarea în faza de judecare a procesului penal pornit în privința lui în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, în legătură cu adoptarea legii sus menționate.

Din materialele cauzei penale, instanța de apel a constatat că inculpatul întrunește condițiile instituite de Legea nr. 210 din 29.07.2016 și în privința lui pot fi aplicate dispozițiile legale, iar procesul penal urmează a fi încetat în legătură cu intervenirea amnistiei.

Totodată, instanța de apel a constatat că, pe prezenta cauză penală partea vătămată nu a formulat o cerere de chemare în judecată împotriva pârâtului, pe parcursul procesului penal nu a declarat despre un eventual prejudiciu cauzat pe care l-ar pretinde a fi despăgubit.

Prin urmare, instanța de apel a menționat că există circumstanțe care instituie încetarea urmăririi penale conform prevederilor art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală.

Din sensul prevederi legale, instanța de apel a conchis asupra necesității liberării inculpatului de răspundere penală pentru fapta prevăzută de art. 264 alin. (1) Cod penal, cu încetarea procesului penal în temeiul Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 201 din 29.07.2016.

În situația în care inculpatul a solicitat aplicarea legii cu privire la amnistie, și instanța de apel nu a reținut nici un impediment legal pentru aplicarea legii cu privire la amnistie din cele stipulate la art. 10 din Legea nr. 210 din 29.07.2016, instanța a considerat că efectele actului de amnistie urmează a fi aplicate în mod obligatoriu față de inculpat, circumstanță care instituie respectarea dreptului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 CoEDO.

6. Împotriva decizie instanței de apel declară recurs ordinar procurorul, care, invocând temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acesteia, cu menținerea pedepsei penale complementare stabilite lui Ionvciu N. sub formă de privare de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an, aplicată prin sentință.

În motivarea recursului declarat, recurentul menționează că, instanța de apel întemeiat a ajuns la concluzia despre vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, însă greșit a precizat că nu s-au constatat careva impedimente pentru aplicarea Legii privind amnistia, din cele stipulate la art. 10, fără a fi luat în considerație prevederile art. 14 a legii menționate, potrivit căruia persoana, în privința căreia se aplică prevederile art. 2-9 și 11, nu poate fi absolvită de pedeapsa complementară - privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

Pedeapsa sub formă de - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport este o pedeapsă complementară și face parte din categoria pedepselor sub forma de privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

Astfel, Iovciu N. nu poate fi absolvit de pedeapsa penală sub formă de - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport stabilită pe un termen de 1 an.

6.1. Inculpatul Iovciu N. a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitând dispunerea inadmisibilității acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat și menținerea în vigoare a hotărârii contestate.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Precum a fost menționat supra, acuzatorul de stat își întemeiază recursul său în baza pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

Analizând acest temei în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, lipsind temeiuri de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate.

În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legală și întemeiată.

Potrivit conținutului recursului, se atestă că procurorul manifestă dezacordul cu soluția instanței de apel privind încetarea procesului penal intentat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, în privința lui Iovciu N., în legătură cu aplicarea Legii nr. 210 din 29 iulie 2016, privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței RM, considerând că inculpatul nu întrunește condițiile acestei legi, deoarece conform art. 14 al Legii

sus menționate, persoana, în privința căreia se aplică prevederile art. 2-9 și 11, nu poate fi absolvită de pedeapsă complementară - privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, Colegiul penal reține că temeiul invocat de recurent nu s-a confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocând în acest context următoarele.

Astfel, hotărârea adoptată de către instanța de apel cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la caz, la încetarea procesului penal în privința inculpatului, din motivul aplicării Legii nr. 210 din 29 iulie 2016, just ajungând la concluzia privind aplicarea legii date în privința acestuia.

Așadar, conform art. 1 alin. (1) al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016, prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate care manifestă căință activă în cadrul procesului penal și celor condamnate care sânt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, perioadei de probațiune sau termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc mediu sau redus, dacă aceste persoane cad sub incidența prevederilor art. 2-9, 11 și 12. Deci, reieșind din textul normei juridice menționate se constată, că aceasta este aplicabilă condiționat persoanelor: 1) care au statut de bănuț, învinuit și inculpat și 2) care au statut de condamnat, urmând a fi întrunite condițiile stipulate în textul acestei legi.

Luând în considerare cele menționate, instanța de recurs relevă, că procesul penal în privința lui Iovciu N. învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, la etapa examinării cauzei în ordine de apel, se afla la faza de judecare, respectiv ultimul avea statut de inculpat, deoarece în privința acestuia nu era pronunțată o hotărâre definitivă de condamnare, până la data intrării în vigoare a prezentei legi (adică până la data de 09 septembrie 2016). Prin urmare, Colegiul penal apreciază ca fiind juste concluziile instanței de apel privind aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 2 alin. (1) al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia, unde este stipulat că, procesul penal încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare referitor la infracțiunea săvârșită până la adoptarea prezentei legi pentru care Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 sau Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961 prevede în calitate de pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani.

Relevant pentru cauza dată este faptul că, sancțiunea infracțiunii imputate inculpatului și prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, prevede ca pedeapsă principală, amendă în mărime de până la 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani, precum și acel fapt că vinovăția inculpatului este confirmată pe deplin de probele administrate la dosar, care nici nu a fost contestată de către

participanții la proces, totodată, în privința inculpatului nefiind incidente restricțiile stipulate la art. 10 al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016.

Astfel, în opinia Colegiului penal sunt întemeiate concluziile instanței de apel de încetare a procesului penal în legătură cu intervenirea amnistiei, care potrivit art. 107 alin. (1) Cod penal, are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei, fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei și care conform art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală este o circumstanță care exclude urmărirea penală și generează încetarea cazului.

Totodată, conform art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, în cazul în care pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct. 2) - 9), 285 alin. (1) pct. 1), 2), 4), 5), precum și în cazurile prevăzute în art. 53 - 60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

În ce privește aplicarea față de inculpat a pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport stabilită pe un termen de 1 an, Colegiul penal menționează că, în virtutea faptului că legiuitorul, instituind sancțiunea pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, a prevăzut pedeapsa complementară sub formă de "*privare de dreptul de a conduce mijloace de transport*", Colegiul penal va respinge argumentele recurentului, privind existența interdicției aplicării amnistiei față de inculpat, prin prisma prevederilor art. 14 al Legii nr. 210 din 29.07.2016.

În susținerea acestei concluzii, Colegiul penal constată că art. 14 al Legii menționate instituie absolvirea inculpatului de pedeapsă complementară, cu excepția pedepsei cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate. La caz, după cum s-a menționat, art. 264 alin. (1) Cod penal prevede privarea persoanei de "*dreptul de a conduce mijloace de transport*" și, respectiv, această pedeapsă complementară nu face obiectul excepției prevăzute de art. 14 al Legii nr. 210 din 29.07.2016.

În contextul dat, Colegiul penal cu atât mai mult va respinge argumentul recurentului, precum că "*(...) pedeapsa complementară sub formă de privare de dreptul de a conduce mijloace de transport face parte din categoria pedepselor sub forma de privare de dreptul de a ocupa anumite funcții și de a exercita o anumită activitate*", or, o astfel de interpretare este evident eronată, deoarece pedeapsa sub formă de privare de dreptul de a conduce mijloace de transport este absolut distinctă de celelalte forme de privări de drept, menționate de recurent și, nu reprezintă o subcategorie a lor.

Ținând seama de aceste prevederi, Colegiul penal constată că instanța de apel a fost în drept și, de fapt, întemeiat a dispus casarea sentinței, expunându-se argumentat din care motiv urmează a fi casată soluția primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, motivându-și detaliat și clar soluția adoptată.

Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către recurent și prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția adoptată, din care considerent se dispune inadmisibilitatea recursului declarat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Cahul, Cebotari Vitali, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 19 ianuarie 2017, în cauza penală în privința lui *Iovciu Nicolai Piotr*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 13 iulie 2017.

Președinte
Judecătorii

Petru Ursache
Constantin Alerguș
Vladimir Timofti